

Handläggare: Jan Lind
Staben
Tel: 508 264 71
s.jan.lind@gfk.stockholm.se

2001-05-22

Dnr 97-930-136:10

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Renhållningsordning för Stockholms kommun innehållande
föreskrifter och avfallsplan
Remiss av förslag**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden besvarar renhållningsnämndens remiss med
gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande.

Olle Zetterberg

Lennart Gustafsson

Jan Lind

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämndens remisstid går ut 2001-06-30.

I avfallsplanen för år 2002-2007 föreslås att Stockholms stad strävar efter
att bli minskat det farliga avfallets mängd och farlighet samt minska
deponeringen av samtliga avfallslag.

Gatu- och fastighetskontoret har deltagit i den förvaltningsövergripande
arbetsgrupp som medverkat i renhållningsförvaltningens arbete med att ta
fram förslaget till ny avfallsplan mm. Vi kan i allt väsentligt ställa oss
bakom planens förslag till mål och åtgärder.

REMISSEN

Renhållningsförvaltningen har med skrivelse 2001-05-07 remitterat förslaget till ett 60-tal kommunala nämnder och bolag, bl a gatu- och fastighetsnämnden, samt myndigheter, organisationer och företag för yttrande senast 2001-06-30.

FÖRSLAGET

Avfallsplanen omfattar perioden 2002 – 2007. Den innehåller, i Del A, förslag till framtida mål för avfallshanteringen i Stockholm och ett konkret handlingsprogram för att kunna uppnå målen. Del B redogör för nuvarande avfallshantering. Del C redovisar gällande och kommande lagstiftning samt kommunala, regionala, nationella och internationella mål.

I planen anges att Stockholms stad står inför en rad utmaningar i en nära framtid eftersom det pågår en betydande strukturförändring inom svensk avfallshantering. Detta beror främst på att kraven på hanteringen av avfall har förändrats både genom svensk lagstiftning och nya och strängare EU-direktiv. Exempel på detta är den svenska Renhållningsförordningen (1998:902), som formulerar deponiförbud och krav på utsortering av brännbart avfall från år 2002 samt deponiförbud för organiskt avfall år 2005.

Stockholms stads mål för år 2002-2007 föreslås bli följande.

1. Minska det farliga avfallets mängd och farlighet
2. Minska deponeringen av samtliga avfallsslag genom att:
  - öka materialåtervinning och energiutvinning
  - öka andelen avfall som förs till biologisk behandling och som är av sådan kvalitet att behandlingsprodukten kan nyttjas som jord eller gödningsmedel
3. Förbättra stadens kunskap och kännedom om samtliga avfallsflöden i staden
4. Öka förståelsen för och kunskaperna om avfallshantering hos stadens invånare och verksamheter
5. Miljöanpassa avfallsinsamlingen genom att öka andelen insamlingsfordon som drivs med förnyelsebara bränslen
6. Öka samarbetet och erfarenhetsutbytet med Stockholmsregionens kommuner
7. Öka stadens engagemang i nationella såväl som internationella avfallsfrågor
8. Miljösäkra nedlagda avfallsupplag

Förslaget har tagits fram av renhållningsförvaltningen med hjälp av VBB VIAK AB. Dessutom har en förvaltningsövergripande arbetsgrupp, där bl a gatu- och fastighetskontoret varit representerat, och en politisk referensgrupp medverkat.

Renhållningsnämnden beslöt 2001-04-18 att godkänna förvaltningens förslag till renhållningsordning för Stockholms kommun innehållande

föreskrifter och avfallsplan för utställning och remiss för yttrande senast 2001-06-30.

Förslagets sammanfattning och sammanställning av handlingsprogrammet 2002 – 2007 bifogas. Förslaget i dess helhet finns tillgängligt på www.renhallning.stockholm.se.

GATU- OCH FASTIGHETSKONTORETS SYNPUNKTER

Gatu- och fastighetskontoret berörs på flera sätt, både som markägare, väghållare och fastighetsförvaltare, av förslaget till ny avfallsplan mm. De föreslagna målen och åtgärderna överensstämmer med eller ligger i linje med det miljöarbete vi sedan länge bedriver och som numera har integrerats med vårt övriga kvalitetsarbete.

Vi har som nämnts deltagit i den förvaltningsövergripande arbetsgrupp som medverkat i renhållningsförvaltningens arbete med att ta fram förslaget till ny avfallsplan mm.

Det är en brist att planen inte följer det av kommunfullmäktige i februari i år beslutade nya integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens verksamheter. Det torde av flera skäl vara bättre om verksamheterna hos stadens olika organ styrs genom ett lednings- och uppföljningssystem i stället för via flera olika sektorplaner – i sammanhanget kan nämnas att även ett förslag till nytt miljöprogram för Stockholm för närvarande är föremål för remissbehandling.

Avfallsplanen pekar på ett antal problem som behöver lösas för att avfallshanteringen skall leva upp till olika mål som lagts fast på olika håll, av riksdag, på länsnivå och inom staden. Man saknar dock ett mer strategiskt angreppssätt innebärande att de olika problemen analyseras och värderas utifrån vad som är mest angeläget att klara för att nå målen. Detta kommer sedan igen i de åtgärdsförslag som redovisas där smått och stort blandas. Man borde ha prioriterat både beträffande målen och framförallt åtgärderna så att det är möjligt att följa upp.

Vi kan utifrån våra ansvarsområden i allt väsentligt ställa oss bakom planens förslag till mål och åtgärder.

Särskilt positivt ser vi på planens strävan att förbättra *källsorteringssystemet* för producentansvarsmaterial i staden genom att i större utsträckning åstadkomma fastighetsvisa eller fastighetsnära lösningar för hushållens behov. Vi har länge velat få bort de ofta störande, otillgängliga och förfulande källsorteringsstationerna för hushållens producentansvarsmaterial från stadens gator och offentliga platser till förmån för fastighetsvisa lösningar.

I anslutning härtill ifrågasätter vi om inte den föreslagna Renhållningsordningen – dvs den formella grunden för hur avfallet i staden ska hanteras – borde skrivas avsevärt tydligare beträffande

producentansvarsmaterialen. I stället för att bara hänvisa till en svårförståelig bilaga borde det, på samma sätt som det i § 8 – 14 anges hur sortering av hushållsavfall ska ske, i klartext även kunna anges vilka avfallsslag som omfattas av producentansvaret t. ex. returpapper, förpackningar och glas där det redan sker en insamling.

Planförslagets ambition är att förbättra sorterings- och insamlingssystemen även för hushållens grovavfall och material från olika slag av verksamheter.

I fastighetsförvaltningens miljöhandlingsplan ingår redan att vi ska fortsätta arbetet med att införa källsortering för verksamheterna i våra fastigheter. Frågan kommer ytterligare att aktualiseras genom att lagstiftningen skärpts och ger förbud mot deponering av brännbart material redan från 2002-01-01.

Källsortering i en fastighet, särskilt i innerstadsmiljö, kräver dock ofta att befintliga soprum måste byggas om då sorteringen kräver fler sorteringskärl. För att få tillgång till lämpliga utrymmen kan det bli aktuellt att ta andra utrymmen i anspråk. Dessa utrymmen kan vara kontrakterade till annat ändamål och det kan ta flera år att komma åt dem. Vi kommer därför inte att hinna ordna fastighetsvis källsortering i hela vårt fastighetsbestånd redan från årsskiftet när deponeringsförbudet för brännbart avfall börjar gälla. Vi kommer att under en flerårig övergångsperiod tvingas lösa situationen genom fördyrad hantering av avfallet med renhållningsentreprenörernas hjälp.

Vi understödjer planens ambition att få till stånd fler *återvinningscentraler*. Det måste dock framhållas att dessa trafikallstrande och i viss utsträckning störande anläggningar kan vara svåra att lokalisera och hitta tillgänglig mark för.

Det kan inte heller uteslutas att även den föreslagna ökningen av antalet *miljöstationer* för mottagning av farligt avfall - 5 st år 2002 och 5 st år 2003 - kan komma att kräva särskilda lokaliseringsoverväganden.

I planen föreslås att Stockholm Vatten AB utformar alternativ till deponering av avloppsslam och gallerrens exempelvis genom förbränning med energiutvinning. Vi vill peka på att även *slam från förorenat dagvatten* från gator mm behöver omhändertas.

Vi ser också positivt på förslaget om ökat *regionalt samarbete* i avfallsfrågor och vill understryka vikten av att sådant samarbete inte bara sker med de två kommunägda avfallsbolagen i regionen utan även direkt med kommunerna. De begränsade markresurserna i Stockholm gör att regionala lösningar allt oftare blir helt nödvändiga, t ex för att härbärgera de bergmassor som tunnelbyggande i staden alstrar.

Överhuvudtaget är tillgången på platser för sortering och mellanlagring av bygg- och rivningsavfall, schaktmassor samt måttligt förorenade jordar problem som nämns mycket knapphändigt i avfallsplanen och några åtgärder syns inte till.

I planen saknas också ett avsnitt som samlat beskriver vilka olika hinder som föreligger för staden (om sådana finns) att leva upp till både nationella och stadens egna mål.

Vikten av intensiv och uthållig *information till hushåll och företag* om bl a källsorteringen och inte minst om farligt avfall, kan inte nog understrykas. Felaktig sortering av avfall och källsorteringsmaterial kan få ödesdigra konsekvenser såsom bränder.

I planen föreslås, under rubriken *Miljösäkra nedlagda avfallsupplag*, att senast år 2002 ska gatu- och fastighetsnämnden upprätta en omställningsplan för schaktmasseupplaget vid Högdalen och renhållningsnämnden upprätta en omställningsplan för deponin vid Lövsta. En omställningsplan anges vara en plan för hur en deponi som inte är avslutad den 1 juli 2002 ska uppfylla EU-direktivet om deponering av avfall.

Vi vill meddela att schaktmasseupplaget vid Högdalen är avslutat före 1 juli 2002.

Vi vill också framhålla att kommunfullmäktige i årets budget har angivit att Lövsta ska markanvisas för bostäder under året. Redan förra hösten skedde en preliminär markreservation till NCC och Svenska Bostäder. Ett intensivt utredningsarbete avseende marksaneringens uppläggning och finansiering pågår. En rad verksamheter behöver evakueras från området inför eventuellt bostadsbyggande - återvinningsstation, freonåtervinning mm.

I beskrivningen av nuvarande avfallshantering i del B anges som *ansvarig för gaturenthållning* endast stadsdelsnämnderna. Vi vill erinra om att även gatu- och fastighetsnämnden och, framförallt, vägverket har renhållningsansvar för ett antal större gator och trafikleder.

SLUT